

ADAPTARE ȘI HIBRIDIZARE ÎN CADRUL EVOLUȚIEI ORAȘELOR ÎN DECLIN¹

urbanist dr. Mihai Alexandru

expert în cadrul proiectului *"LABORATOR BRĂILA - Abordări alternative ale periferiilor urbane în cadrul unui oraș cu creșterea stagnată (B-LAB)"*

Abstract

În evoluția lor, indiferent de alternanțele de momente de declin, de prosperitate, stagnare ș.a.m.d., orașele expun continuitatea în spațiu și timp a prezenței umane și a nevoii acesteia de a se adapta – continuu dar nu cu constanță și intensitate egală – la condiția urbanității, la trăirea propriu-zisă în spațiul ales prin opțiune personală sau impus de unele condiționări. Articolul prezintă o scurtă descriere a celor două tipuri de abordări urbanistice, top-down (formă rațională, anticipativă, planificativă) și bottom-up (reacția reflexă, individuală), a relațiilor dintre acestea ca răspuns la dinamica orașelor și rolul urbanistului ca mediator.

În realitatea urbană cele două forme expuse, top-down și bottom-up, co-există fie în juxtapunere, fie în suprapunere, fie într-o formă complexă de simbioză, dar ceea ce a separat în mod radical cele două atitudini, chiar atunci când ele sunt simbiotice, este nivelul de conștientizare asupra condiției urbanității – urmărită în primul caz, atinsă relativ intuitiv, în orice caz non-premeditat, în cel de-al doilea. Deși co-existența lor este, în principiu, recunoscută și, din ce în ce mai mult documentată, numai perioadei recente a ultimilor două decenii îi revine și încercarea de a studia mai amănunțit, dar și, mai ales, încercarea de a lucra cu această realitate; se evidențiază o întregă preocupare practică de a pune procesele organice în slujba planificării și, în paralel, de a demara procesele de planificare urbană de la pornind de la înțelegerea in-situ a complexității și diversității situațiilor.

Această abordare oarecum hibridă își propune, de fapt, găsirea punctelor comune de conștientă/conștientizare asupra urbanității din orașe, fiind o practică din ce în ce mai evidentă în care rolul urbanistilor și al arhitecților – până recent implicați de partea sectorului de planning ca agenți ai abordării top-down – tranzitează către un rol de mediator, de revelator al unor potențialități discrete care, atent observate și puse în discuție sunt scoase la iveală.

¹ titlu propus de echipa de management a proiectului
